ZAKON O OBRAZOVANjU ODRASLIH ("Nar. novine Županije Posavske", br. 10/2019 i 4/2026)

ZAKON O OBRAZOVANjU ODRASLIH

("Nar. novine Županije Posavske", br. 10/2019 i 4/2026)

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1

(Predmet Zakona)

Ovim zakonom uređuje se obavljanje djelatnosti obrazovanja odraslih, opća pitanja u svezi s organizacijom, financiranjem, upravljanjem i rukovođenjem procesom obrazovanja odraslih, uvjetima koje mora ispunjavati organizator obrazovanja odraslih, pravima i obvezama nadležnih organa u području obrazovanja odraslih, izdavanjem javnih isprava i drugim pitanjima značajnim za obavljanje djelatnosti obrazovanja odraslih na području Županije Posavske (u daljnjem tekstu: Županija).

Članak 2

(Značenje pojedinih izraza)

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

a) Andragogija je znanost koja se bavi poučavanjem odraslih i didaktičko-metodičkim specifičnostima procesa obrazovanja odraslih.

b) Polaznik obrazovanja odraslih može biti osoba koja ima navršenih 15 godina života i ispunjava druge uvjete utvrđene programom.

c) Obrazovanje odraslih je dio obrazovnog sustava koji je ravnopravan ostalim dijelovima obrazovnog sustava, organizira se za

odrasle osobe, a ima za cilj zadovoljavanje općih obrazovnih potreba odrasle osobe ili profesionalno stručno usavršavanje.

d) Prvo zanimanje je obrazovanje i osposobljavanje nakon završene osnovne škole s ciljem uključivanja u rad i obavljanja manje složenih poslova.

e) Dokvalifikacija je stjecanje novog znanja u okviru istog zanimanja s ciljem povećanja kompetencija, odnosno dodatno stručno obrazovanje prema posebno utvrđenim diferenciranim programima radi stjecanja višeg stupnja kvalifikacije u okviru istog zanimanja.

f) Prekvalifikacija je obrazovanje i osposobljavanje za drugo zanimanje radi zapošljavanja, odnosno obrazovanje i osposobljavanje koje osobi koja je već prethodno stekla neko stručno zvanje odnosno zanimanje omogućava stjecanje nove kompetencije za obavljanje novog zanimanja ili nove profesionalne djelatnosti.

g) Specijalizacija je obrazovanje i osposobljavanje u okviru istog zanimanja/zvanja radi stjecanja posebnih znanja i radnih vještina.

h) Usavršavanje je svaki oblik obrazovanja nakon završenog inicijalnog obrazovanja ili tijekom radnog vijeka koje treba pomoći osobi da poboljša ili aktualizira svoja već stečena znanja i/ili kompetencije, da stekne nove kompetencije u pogledu profesionalnog napredovanja i da se osobno i profesionalno usavršava.

i) Osposobljavanje je obrazovanje i osposobljavanje za uključivanje u rad nakon završene osnovne škole, za obavljanje jednostavnih i manje složenih poslova određenog zanimanja.

j) Posebni programi su programi za povećanje općeg obrazovanja i kulturne razine stanovništva i povećanje stručnih i drugih kompetencija.

k) Cjeloživotno učenje podrazumijeva integraciju formalnog, neformalnog i informalnog učenja kako bi se stekle mogućnosti za stalno unaprjeđenje kvalitete življenja.

l) Javno važeći obrazovni program je program obrazovanja koji je donijela, odnosno odobrila nadležna obrazovna vlast.

m) Ishodi učenja su izjave o tome što polaznik obrazovanja odraslih treba znati, razumjeti i može obavljati na kraju završenog procesa učenja, odnosno programa obrazovanja (znanja, vještine i kompetencije).

n) Znanje je rezultat usvajanja informacija kroz proces učenja, odnosno skup činjenica, principa, teorija i praksi koje se odnose na područje rada ili izučavanja.

o) Vještine predstavljaju sposobnost primjene znanja i korištenja principa "znati kako" izvršiti određeni zadatak i riješiti problem.

p) Kompetencije su sposobnost primjene znanja, vještina i osobnih, socijalnih i metodoloških sposobnosti na radnom mjestu ili tijekom učenja, kako u privatnom tako i u profesionalnom razvoju.

r) Pismenost odraslih obuhvaća:

- osnovnu pismenost, kao sposobnost odraslih za komunikaciju na vlastitom jeziku te sposobnost čitanja s razumijevanjem i pisanja kratkih, jednostavnih izjava o njihovom svakodnevnom životu

- funkcionalnu pismenost, kao sposobnost odraslih da razumiju i koriste medijske i druge informacije u svrhu planiranja i ostvarenja vlastitog razvoja kao i sposobnost odraslih da se uključe u aktivnosti u kojima je pismenost, koja podrazumijeva i korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija, potrebna za njihovo bolje svakodnevno funkcioniranje i sudjelovanje u životu zajednice.

s) Formalno obrazovanje je učenje usmjereno od strane nastavnika ili instruktora koje se stječe u obrazovnim ustanovama, a prema nastavnim planovima i programima i/ili nastavnim planovima i kurikulima odobrenim od nadležnih obrazovnih vlasti.

t) Neformalno obrazovanje je organiziran proces učenja i obrazovanja usmjeren prema usavršavanju, specijalizaciji i dopunjavanju znanja, vještina i sposobnosti prema posebnim programima koji su usmjereni na osobni razvoj odraslih, rad i zapošljavanje i socijalne aktivnosti.

Članak 3

(Obrazovanje odraslih)

(1) Obrazovanje odraslih obuhvaća cjelinu procesa učenja odraslih namijenjenu:

a) ostvarivanju prava na slobodan razvoj osobe

b) osposobljavanju za zapošljavanje, stjecanju kvalifikacija za prvo zanimanje, prekvalifikaciji, dokvalifikaciji, stjecanju i produbljivanju stručnih znanja, vještina i kompetencija

c) osposobljavanju za aktivno građanstvo.

(2) Obrazovanje odraslih dio je jedinstvenoga obrazovnog sustava Županije i predstavlja djelatnost od posebnog interesa.

Članak 4

(Upotreba rodno osjetljivog jezika)

Gramatički izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu za označavanje muškog ili ženskog roda podrazumijevaju oba roda.

Članak 5

(Načela obrazovanja odraslih)

Obrazovanje odraslih temelji se na načelima:

a) cjeloživotnog učenja

b) uvažavanja različitosti potreba i mogućnosti, prethodnih znanja i iskustava te u svezi s tim i specifičnosti obrazovanja i učenja odraslih

c) slobode izbora odgovarajućeg obrazovanja, kao i oblika, metoda i načina učenja

d) dostupnosti i raznovrsnosti obrazovne ponude

e) osiguranja odgovarajuće kvalitete obrazovanja

f) promoviranja jednakih vrijednosti ishoda učenja u formalnom i neformalnom obrazovanju te informalnom učenju

g) profesionalnosti i odgovornosti organizatora obrazovanja odraslih te profesionalnosti i etičnosti nastavnog kadra

h) poštovanja osobnosti i dostojanstva svakog sudionika u procesu obrazovanja odraslih

i) informiranja, savjetovanja i vođenja u daljnjem obrazovanju i/ili karijernom napredovanju.

Članak 6

(Ciljevi obrazovanja odraslih)

Obrazovanje odraslih ima za cilj:

a) postizati najmanje osnovno obrazovanje

b) podizati osnovnu i funkcionalnu pismenost odraslih

c) osposobljavati za zapošljavanje odrasle osobe koje nemaju završeno formalno obrazovanje i stjecanje kvalifikacija za prvo zanimanje

d) omogućavati daljnje obrazovanje i obuke, odnosno mogućnost dokvalifikacije, prekvalifikacije i kontinuiranog stručnog usavršavanja tijekom cijelog radnog i životnog vijeka

e) obrazovati i omogućavati stjecanje zvanja, vještina i kompetencija u skladu s osobnom sposobnošću, afinitetima i životnoj dobi pojedinca

f) omogućavati formalno/javno priznavanje i potvrđivanje rezultata prethodnog učenja, odnosno stečenih znanja, vještina i kompetencija, bez obzira na način njihova stjecanja

g) omogućavati prohodnost k višim razinama obrazovanja

h) povezivanje obrazovanja s tržištem rada.

Članak 7

(Oblici obrazovanja odraslih)

(1) Obrazovanje odraslih odvija se kroz:

a) formalno obrazovanje

b) neformalno obrazovanje

c) informalno obrazovanje

d) samousmjereno učenje.

(2) Formalno obrazovanje odraslih djelatnost je koja se realizira u javnim i privatnim obrazovnim ustanovama verificiranim od strane Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta Županije Posavske (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) radi stjecanja općeg obrazovanja, odgovarajućih kvalifikacija, znanja, vještina i sposobnosti u skladu s

propisanim standardima i nastavnim planovima i programima koje donosi Ministarstvo.

(3) Formalno obrazovanje odraslih obuhvaća:

a) osnovno obrazovanje odraslih

b) srednjoškolsko obrazovanje odraslih: stjecanje srednje školske ili srednje stručne spreme, niže stručne spreme, prekvalifikaciju, dokvalifikaciju, osposobljavanje i usavršavanje

c) obrazovanje na visokoškolskim ustanovama osoba koje su stekle visokoškolsko obrazovanje.

(4) Formalno obrazovanje odraslih provodi se u skladu s javno važećim nastavnim planom i programom i/ili nastavnim planom i kurikulom.

(5) Neformalno obrazovanje odraslih označava organizirane procese učenja na temelju posebnih programa usmjerenih na stjecanje znanja, sposobnosti i vještina radi lakšeg zapošljavanja, radi stjecanja vrijednosti i stavova odraslih za različite socijalne aktivnosti te za osobni razvoj.

(6) Informalno učenje odraslih predstavlja proces samostalnog stjecanja znanja i vještina, prihvaćanja stavova i pozitivnih vrijednosti u svakodnevnom životnom, radnom i socijalnom okruženju.

(7) Znanja, vještine i sposobnosti stečene informalnim učenjem odrasli mogu dokazati, neovisno o načinu na koji su stečena, polaganjem ispita.

(8) Samousmjereno učenje odvija se kroz aktivnosti kojima odrasla osoba sama uspostavlja proces učenja i odgovornosti za rezultate tog učenja bez neposredne i kontinuirane pomoći drugih.

(9) Znanja, vještine i sposobnosti stečene samousmjerenim učenjem odrasli mogu dokazati, neovisno o načinu na koji su stečena, polaganjem ispita.

(10) Javno važeće obrazovanje odraslih je obrazovanje koje se stječe po javno važećim ili prilagođenim javno važećim nastavnim planovima i programima i/ili nastavnim planovima i kurikulima

osnovnog i srednjeg obrazovanja ili dijelu tih nastavnih planova i programa i/ili nastavnih planova i kurikula u skladu s posebnim propisima koji uređuju to područje obrazovanja.

Članak 8

(Specifičnosti organiziranja obrazovanja odraslih)

Organizacija nastave iz pojedinih predmeta ili područja, napredovanje i način provjeravanja znanja, vještina i kompetencija prilagođava se specifičnostima i potrebama, odnosno mogućnostima polaznika obrazovanja, prema andragoškim principima, u skladu s nastavnim planom i programom i/ili nastavnim planom i kurikulom.

Članak 9

(Javno važeće obrazovanje)

(1) Odrasli mogu stjecati znanja, vještine i kompetencije po donesenom, odnosno odobrenom javno vežećem ili prilagođenom javno važećem nastavnom planu i programu i/ili nastavnom planu i kurikulu ili dijelu tog nastavnog plana i programa i/ili kurikula u skladu s ovim zakonom.

(2) Obrazovanje stečeno u smislu stavka (1) ovog članka, nakon provjere od strane ovlaštene ustanove javno je važeće obrazovanje i dokazuje se javnom ispravom.

POGLAVLJE II. ORGANIZIRANJE OBRAZOVANJA ODRASLIH

Članak 10

(Organizatori obrazovanja odraslih)

(1) Formalno obrazovanje odraslih mogu provoditi osnovne škole, srednje škole, visokoškolske ustanove, centri za obrazovanje odraslih, ustanove za smještaj i brigu o osobama s posebnim potrebama te penološke i druge ustanove (u daljnjem tekstu: organizatori formalnog obrazovanja odraslih).

(2) Neformalno obrazovanje mogu organizirati i provoditi osnovne škole, srednje škole, visokoškolske ustanove, centri za obrazovanje odraslih, škole/centri stranih jezika, škole/centri za informacijsko-komunikacijske tehnologije, centri za kulturu i obrazovanje, autoškole, ustanove za smještaj i brigu o osobama s posebnim

potrebama, penološke i druge ustanove, udruženja građana, privredni subjekti i druge pravne osobe koje su, između ostalog, kao svoju djelatnost navele neformalno obrazovanje odraslih (u daljnjem tekstu: organizatori neformalnog obrazovanja odraslih).

(3) Standarde i normative za obrazovanje odraslih (u daljnjem tekstu: Standardi i normativi) te način i postupak utvrđivanja uvjeta koje mora ispunjavati organizator formalnog obrazovanja odraslih donosi Ministarstvo.

(4) Centar za obrazovanje odraslih (u daljnjem tekstu: centar), kao ustanovu, mogu osnovati domaće i strane, pravne i fizičke osobe (u daljnjem tekstu: osnivač) u svim oblicima svojine.

(5) Centar, kao javnu ustanovu, može osnovati Županija ili jedinica lokalne samouprave.

(6) Osnivač osigurava sredstva potrebna za osnivanje i rad ustanove sukladno Standardima i normativima.

Članak 11

(Uvjeti za osnivanje centra za obrazovanje odraslih)

(1) Centar se može osnovati ako:

a) postoji potreba za njegovim osnivanjem

b) su osigurana sredstva za financiranje, odnosno sufinanciranje programa za obrazovanje odraslih

c) je osiguran prikladan prostor koji ispunjava higijensko-tehničke uvjete sukladno Standardima i normativima

d) ima potreban broj predavača, stručnih suradnika i ostalih zaposlenih, odnosno minimalno tri zaposlenika u nastavnom procesu

e) su osigurana sredstva za rad od strane osnivača.

(2) Osnivač centra je dužan, uz zahtjev za izdavanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za osnivanje i rad centra za obrazovanje, Ministarstvu dostaviti:

a) osnivački akt

b) elaborat o opravdanosti osnivanja

c) podatke o osobi ovlaštenoj za zastupanje

d) dokaz o osiguranim uvjetima i sredstvima za rad.

(3) Ostali organizatori obrazovanja iz članka 10. ovog zakona podnose zahtjev za izdavanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za rad sukladno stavku (1) i (2) ovog članka.

(4) Ispunjenost uvjeta za rad organizatora obrazovanja odraslih utvrđuje povjerenstvo koje imenuje ministar prosvjete, znanosti, kulture i sporta Županije Posavske.

(5) Po okončanju postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za rad organizatora obrazovanja odraslih, Ministarstvo donosi rješenje koje je konačan upravni akt.

(6) Troškove postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za rad organizatora obrazovanja odraslih snosi organizator obrazovanja.

(7) Postupak utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za rad organizatora obrazovanja odraslih propisuje se pravilnikom koji donosi Ministarstvo.

Članak 12

(Registar organizatora obrazovanja odraslih)

(1) Na temelju rješenja iz članka 11. stavak (5) ovog zakona, organizator obrazovanja odraslih upisuje se u Registar organizatora obrazovanja odraslih (u daljnjem tekstu: Registar) koji vodi Ministarstvo.

(2) Upis organizatora obrazovanja odraslih u Registar objavljuje se u "Narodnim novinama Županije Posavske".

(3) Bliži propis o načinu vođenja Registra donosi Ministarstvo.

Članak 13

(Provjera ispunjenosti uvjeta za rad)

(1) Ministarstvo vrši provjeru ispunjenosti uvjeta rada organizatora obrazovanja odraslih svake četiri godine.

(2) Ako se prilikom kontrole utvrdi da organizator obrazovanja odraslih ne obavlja djelatnost na način utvrđen Zakonom ili ne ispunjava uvjete propisane Zakonom, Ministarstvo će utvrditi rok za otklanjanje nepravilnosti/nedostataka.

(3) Dok utvrđene nepravilnosti/nedostaci iz stavka (2) ovog članka ne budu otklonjene, organizator obrazovanja odraslih ne može vršiti prijem i upis polaznika niti obavljati druge aktivnosti vezane za obrazovanje odraslih.

(4) Ako organizator obrazovanja odraslih u ostavljenom roku ne otkloni nepravilnosti, Ministarstvo donosi rješenje o zabrani obavljanja djelatnosti obrazovanja i briše ga iz Registra.

(5) Rješenje o zabrani iz stavka (4) ovog članka je konačan upravni akt.

Članak 14

(Brisanje iz Registra)

(1) Temeljem rješenja Ministarstva iz članka 13. stavak (4) ovog zakona, Ministarstvo briše organizatora obrazovanja odraslih iz Registra.

(2) Brisanje organizatora obrazovanja odraslih iz Registra objavljuje se u "Narodnim novinama Županije Posavske".

POGLAVLJE III. PROGRAMI OBRAZOVANJA ODRASLIH

Članak 15

(Programi obrazovanja odraslih)

(1) Programi obrazovanja odraslih (u daljnjem tekstu: programi) mogu biti programi formalnog obrazovanja odraslih i programi neformalnog obrazovanja odraslih.

(2) Programi formalnog obrazovanja odraslih su:

a) programi osnovnog obrazovanja odraslih

b) programi za stjecanje srednje stručne spreme

c) posebni programi na visokoškolskim ustanovama

d) programi za stjecanje prvog zanimanja

e) programi prekvalifikacije

f) programi dokvalifikacije

g) programi osposobljavanja za manje složene poslove.

(3) Programi neformalnog obrazovanja odraslih su:

a) programi osposobljavanja

b) programi usavršavanja

c) programi zaštite okoline i ekologije

d) programi stranih jezika

e) programi za rad na računalu

f) programi poduzetništva i menadžmenta

g) programi rada u struci

h) programi iz poznavanja znanosti i tehnologije

i) programi kreativnog i umjetničkog izražavanja

j) programi za stjecanje drugih znanja, vještina i kompetencija potrebnih za osobni i profesionalni razvoj.

(4) Programi su prilagođeni dobi, prethodnom obrazovanju, znanju, vještinama i kompetencijama odraslih.

(5) Programe iz stavka (2) ovoga članka donosi Ministarstvo.

(6) Programe iz stavka (3) ovog članka donosi organizator obrazovanja odraslih uz prethodno pribavljeno stručno mišljenje stručnog tijela i suglasnost Ministarstva.

Članak 16

(Plan obrazovanja odraslih)

(1) Obrazovanje odraslih na području Županije provodi se u skladu s Planom obrazovanja odraslih.

(2) Plan obrazovanja odraslih je strateški dokument kojim se utvrđuje opći javni interes u obavljanju djelatnosti obrazovanja odraslih.

(3) Srednjoročni trogodišnji Plan obrazovanja odraslih iz stavka (1) ovog članka, na prijedlog Ministarstva, donosi Vlada Županije Posavske (u daljnjem tekstu: Vlada Županije), uz mogućnost izmjena i dopuna na godišnjoj razini.

(4) Plan obrazovanja odraslih priprema se u skladu sa strategijom i politikom obrazovanja i iskazanim potrebama, uz prethodno pribavljeno mišljenje Službe za upošljavanje Županije Posavske (u daljnjem tekstu: Služba za upošljavanje), nadležnih ministarstava

Županije, Gospodarske komore Županije Posavske, Obrtničke komore Županije Posavske, udruženja poslodavaca Županije Posavske, Tripartitnog savjetodavnog vijeća Županije Posavske (u daljnjem tekstu: Tripartitno savjetodavno vijeće) i nadležnih tijela jedinica lokalne samouprave.

(5) Plan obrazovanja utvrđuje:

a) prioritetna obrazovna područja obrazovanja odraslih

b) infrastrukturne djelatnosti potreba obrazovanja odraslih

c) raspoređivanje programa obrazovanja odraslih na jedinice lokalne zajednice

d) okvirni opseg sredstava za obrazovanje odraslih

e) organizatore obrazovanja odraslih

f) programe rada i dinamiku njihovog ostvarivanja.

Članak 17

(Godišnji program rada)

Temeljem Plana obrazovanja odraslih iz člana 16. ovog zakona, organizatori obrazovanja odraslih donose Godišnji program rada za svaku školsku godinu koji se dostavlja Ministarstvu.

Članak 18

(Verifikacija informalnog i samousmjerenog stečenog znanja i vještina)

Znanja i vještine stečene putem informalnog obrazovanja i samousmjerenog učenja verificiraju se u skladu s ovim zakonom polaganjem ispita u javnoj ustanovi koju određuje Ministarstvo na prijedlog ovlaštenog stručnog tijela.

Članak 19

(Aktivnosti na realizaciji plana i programa obrazovanja odraslih)

Provođenje Plana obrazovanja odraslih odvija se kroz sljedeće aktivnosti:

a) objavljivanje javnog natječaja za izvođenje odgovarajućih programa obrazovanja

b) upis polaznika

c) realizaciju plana i programa

d) praćenje izvođenja programa obrazovanja i poduzimanje mjera koje su potrebne za unaprjeđivanje te djelatnosti

e) planiranje sredstava za financiranje programa obrazovanja

f) izdavanje javnih isprava.

Članak 20

(Ogledni programi)

(1) Kada postoji potreba zbog uvođenja organizacijskih promjena, primjene suvremene tehnologije, zahtjeva tržišta rada za deficitarnim zanimanjima, programi ili dijelovi programa mogu se uvoditi i provjeravati oglednim programom, na prijedlog ustanove, udruženja poslodavaca, Službe za upošljavanje ili drugih zainteresiranih organizacija.

(2) Organizatora obrazovanja odraslih koji će izvoditi ogledni program određuje Ministarstvo.

(3) Izvođenje oglednog programa prati ovlašteno stručno tijelo.

Članak 21

(Gospodarska komora, Obrtnička komora i udruženja poslodavaca)

(1) Gospodarska komora Županije Posavske, Obrtnička komora Županije Posavske i udruženja poslodavaca predlažu zanimanja za koja se pripremaju odgovarajući programi iz članka 39. ovog zakona.

(2) Gospodarska komora Županije Posavske, Obrtnička komora Županije Posavske i udruženja poslodavaca Županije Posavske:

a) organiziraju savjetovanja i specijalizacije za zaposlene

b) sudjeluju u koncipiranju programa učenja uz rad

c) predlažu standarde praktičnih znanja

d) predlažu programe usavršavanja i osposobljavanja

e) vode registar poslodavaca kod kojih se obavlja praktični rad.

(3) Način provjere i verifikacije poslodavaca kod kojih se obavlja praktični rad, sadržaj i način vođenja registra poslodavaca utvrđuje se

pravilnikom koji donosi Ministarstvo na prijedlog Gospodarske komore Županije Posavske.

Članak 22

(Programi koji se realiziraju kroz praktični rad)

a) Programi koji se realiziraju kroz praktični rad mogu se ostvariti kod organizatora obrazovanja odraslih, kod drugog organizatora obrazovanja ili poslodavca.

b) Ako se praktični rad izvodi u objektima koji ne pripadaju organizatoru obrazovanja odraslih, međusobna prava i obveze organizatora obrazovanja odraslih i drugog organizatora obrazovanja ili poslodavca uređuju se ugovorom, a međusobna prava polaznika obrazovanja odraslih i drugog organizatora obrazovanja ili poslodavca ugovorom o praktičnom radu.

Članak 23

(Osposobljavanje kod poslodavaca)

(1) Poslodavac može, radi prilagođavanja tržišnim zahtjevima i promjenama te novim tehnološkim i radnim procesima,organizirati različite oblike osposobljavanja i usavršavanja zaposlenih.

(2) Osobe osposobljene i usavršene u skladu sa stavkom (1) ovog članka mogu sukladno članku 18. ovog zakona certificirati stečeno znanje, vještine i sposobnosti.

Članak 24

(Sadržaj programa)

Programom formalnog obrazovanja obvezno se utvrđuju:

a) nazivi programa

b) ciljevi programa

c) znanja, vještine i kompentencije koje se stječu završetkom programa

d) uvjeti za upis, napredovanje i završetak programa

e) nastavni predmeti/moduli i/ili nastavni sadržaji

f) ukupna trajanja programa i trajanje programa po nastavnim predmetima/modulima i/ili nastavnim sadržajima (izraženo u nastavnim satima)

g) načini/oblici izvođenja programa

h) kadrovski, didaktički, prostorni i drugi uvjeti za izvođenje programa

i) način provjere ishoda učenja

j) načini evaluacije programa

k) pedagoške i andragoške osnove s naglaskom na didaktičko-metodičke zahtjeve za realizaciju programa.

Članak 25

(Zahtjev za odobravanje izvođenja programa)

(1) Zahtjev za odobravanje izvođenja programa u sustavu formalnog obrazovanja podnosi se Ministarstvu.

(2) Uz zahtjev se prilažu:

a) programi, ukoliko već nisu javno važeći

b) dokazi o nastavnicima koji izvode programe

c) dokazi o prostoru, opremi i nastavnim sredstvima

d) dokazi o sredstvima za izvođenje programa

e) dokazi o uplati naknade za troškove postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izvođenje programa.

(3) Naknada iz stavka (2) točke e) ovog članka koristi se za troškove postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izvođenje programa.

(4) Ispunjenost uvjeta za izvođenje programa utvrđuje Povjerenstvo za ispunjenost uvjeta za izvođenje programa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) koje imenuje Ministar.

(5) Po okončanju postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta iz stavka (4) ovog članka, Ministarstvo donosi rješenje koje je konačan upravni akt.

(6) Postupak odobravanja izvođenja programa pobliže se regulira propisom koji donosi Ministarstvo.

Članak 26

(Načini izvođenja programa)

(1) Program se može izvoditi: redovnom nastavom, konzultativno-instruktivnom nastavom, dopisno-konzultativnom nastavom, kroz praktični rad, nastavom na daljinu te na drugi primjeren način.

(2) Program može imati modularnu strukturu.

(3) Polaznici obrazovanja odraslih dužni su prisustvovati redovnoj nastavi.

(4) Za polaznike obrazovanja odraslih koji nisu u mogućnosti svakodnevno prisustvovati redovnoj nastavi organizira se konzultativno-instruktivna nastava koja u programima za stjecanje osnovnog i srednjeg obrazovanja, odnosno prekvalifikacije i dokvalifikacije ne može biti zastupljena s manje od 40% od ukupno predviđenog trajanja nastave.

(5) Konzultativno-instruktivna nastava provodi se putem grupnih i individualnih konzultacija.

(6) Praktični rad izvodi se u punom fondu predviđenih sati.

POGLAVLJE IV. POLAZNICI, ISPITI I NASTAVNICI OBRAZOVANJA ODRASLIH

Članak 27

(Polaznik obrazovanja odraslih)

(1) Odrasli koji se upisuju u program obrazovanja za odrasle stječu status polaznika obrazovanja odraslih (u daljnjem tekstu: polaznik).

(2) Polaznik formalnog obrazovanja odraslih u smislu ovog zakona može biti osoba starija od 15 godina koja ispunjava i druge uvjete utvrđene programom.

Članak 28

(Upis polaznika)

(1) Status polaznika stječe se upisom u odgovarajući program obrazovanja.

(2) Upis polaznika u programe formalnog obrazovanja vrši se na temelju natječaja koji objavljuje organizator obrazovanja.

(3) Programom se propisuju opći i posebni uvjeti koje mora ispunjavati polaznik.

(4) Natječaj iz stavka (2) sadrži:

a) opće i posebne uvjete za upis

b) broj slobodnih mjesta za upis u programe

c) broj rješenja o odobravanju izvođenja programa

d) način izvođenja programa, trajanje i uvjete za njegovo završavanje

e) naziv javne isprave koja se izdaje i zvanja koje se stječe po završetku programa

f) visinu školarine po jednom polazniku, ukoliko obrazovanje nije financirano ili sufinancirano iz proračuna, javnih prihoda, i dr.

g) napomenu da će se prilikom izbora kandidata uzeti u obzir stupanj ispunjenosti uvjeta u pogledu prethodnog obrazovanja i iskustva

h) popis potrebne dokumentacije za upis.

(5) Uvjete upisa u neformalne programe određuje organizator obrazovanja.

(6) Upis polaznika u programe formalnog obrazovanja može se izvršiti i bez natječaja, a na temelju izravnog sporazuma institucije sa zainteresiranim poslodavcima, u slučaju odgovora na hitne potrebe tržišta rada.

Članak 29

(Ugovor o obrazovanju)

Prilikom upisa u formalni program obrazovanja, organizator obrazovanja i polaznik zaključuju ugovor o obrazovanju kojim uređuju međusobna prava i obveze.

Članak 30

(Ocjenjivanje polaznika i izdavanje isprava)

(1) Ocjenjivanje polaznika za stjecanje osnovnog i srednjeg obrazovanja vrši se u skladu s propisima koji reguliraju ta područja obrazovanja, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

(2) Polaznicima od prvog (I.) do devetog (IX.) razreda izdaje se svjedodžba o ostvarenom uspjehu.

(3) Svjedodžba devetog (IX.) razreda je javna isprava o završetku programa osnovnog obrazovanja.

(4) Polazniku programa srednjeg obrazovanja odraslih za stjecanje srednje stručne spreme na kraju završenog razreda izdaje se razredna svjedodžba, nakon mature odnosno završnog ispita izdaje se svjedodžba o maturi odnosno svjedodžba o završnom ispitu, a uvjeti, način i postupak polaganja mature i završnog ispita propisani su pravilnikom koji uređuje predmetnu materiju u srednjoj školi.

(5) Polazniku programa prekvalifikacije i dokvalifikacije po završetku programa izdaje se svjedodžba o završnom ispitu.

(6) Polazniku koji završi program osposobljavanja izdaje se uvjerenje o osposobljenosti.

(7) Polazniku koji završi program usavršavanja izdaje se uvjerenje o usavršavanju.

Članak 31

(Javne isprave)

(1) Znanja, vještine i kompetencije stečene obrazovanjem odraslih u okviru formalnog obrazovanja ili neformalnog obrazovanja po javno važećim programima u skladu s ovim zakonom dokazuju se javnim ispravama.

(2) Naziv, sadržaj i oblik isprave iz stavka (1) ovog članka u skladu je s Pravilnikom o dokumentaciji i evidenciji u osnovnoj školi i Pravilnikom o dokumentaciji i evidenciji u srednjoj školi.

Članak 32

(Trajanje izvođenja programa)

(1) Izvođenje programa za stjecanje osnovnog obrazovanja za odrasle traje za prvi (I.), drugi (II.), treći (III.), četvrti (IV.), peti (V.)i šesti (VI.) razred po tri mjeseca, a sedmi (VII.), osmi (VIII.) i deveti (IX.) razred po šest mjeseci.

(2) Izvođenje programa za stjecanje srednje stručne spreme odraslih traje godinu dana manje od izvođenja programa za obrazovanje redovnih učenika.

(3) Izvođenje programa prekvalifikacije i dokvalifikacije traje najmanje šest mjeseci.

(4) Izvođenje javno važećeg programa osposobljavanja traje najmanje 120 sati, osim u slučajevima odgovora na hitne potrebe tržišta rada.

(5) Izvođenje programa usavršavanja nije vremenski ograničeno.

Članak 33

(Izvođači programa)

(1) Zadatak izvođača programa je osiguravanje uvažavanja općih načela i ciljeva obrazovanja odraslih,ostvarivanje i unaprjeđivanje programa obrazovanja odraslih.

(2) Učitelj/nastavnik je stručna osoba koja realizira nastavu i druge oblike obrazovnog rada i koja ispituje polaznika i polazniku utvrđuje zaključnu ocjenu.

(3) Predavač, trener, voditelj, instruktori drugi su osobe koje, osim odgovarajućeg obrazovanja utvrđenog standardom kvalifikacije, imaju kompetencije utvrđene programom aktivnosti obrazovanja odraslih i andragoške kompetencije.

Članak 34

(Uvjeti za izvođenje programa)

(1) Programe osnovnog i srednjeg obrazovanja izvode učitelji/nastavnici.

(2) Poslove učitelja/nastavnika može obavljati osoba koja, osim uvjeta utvrđenih Zakonom o radu, ispunjava i sljedeće uvjete:

a) ima odgovarajuću razinu obrazovanja u skladu s programom obrazovanja

b) ima položen stručni ispit za samostalan rad u obrazovanju

c) zdravstveno je sposobna za obavljanje poslova učitelja/nastavnika

d) posjeduje andragoške kompetencije.

(3) Uvjeti iz stavka (2) ovog članka dokazuju se prije zasnivanja radnog odnosa.

(4) Na učitelja/nastavnika, odnosno stručnog suradnika koji se prima u svojstvu pripravnikane odnose se traženi uvjeti iz stavka (2) točka b) ovog članka.

Članak 35

(Utvrđivanje odgovarajuće stručne spreme)

(1) Programske sadržaje nastavnih predmeta osnovnog obrazovanja odraslih može realizirati učitelj koji ima odgovarajuću vrstu stručne spreme utvrđenu Pravilnikom o vrsti stručne spreme učitelja i stručnih suradnika u osnovnoj školi.

(2) Programske sadržaje stručno-teorijskih nastavnih predmeta i programske sadržaje praktične nastave srednjoškolskog obrazovanja odraslih može realizirati nastavnik koji ima odgovarajuću vrstu stručne spreme utvrđenu Pravilnikom o stručnoj spremi i pedagoško-psihološkom obrazovanju nastavnika u srednjem školstvu, sukladno nastavnom planu i programu.

Članak 36

(Zasnivanje radnog odnosa u ustanovama za obrazovanje odraslih)

Zaposlenici u javnim ustanovama za obrazovanje odraslih zasnivaju radni odnos putem javnog natječaja.

Članak 37

(Stručno usavršavanje)

(1) Izvođači programa imaju pravo i obvezu stručnog i andragoškog usavršavanja.

(2) Organizator za obrazovanje odraslih dužan je jednom godišnje organizirati andragoško ili stručno usavršavanje za svoje zaposlenike.

Članak 38

(Dokazivanje znanja, vještina i kompetencija)

(1) Polaganjem ispita odrasli mogu dokazivati znanja, vještine i kompetencije, neovisno o načinu na koji su prethodno stečena.

(2) Bliži propis o formiranju ispitnih povjerenstava, načinu rada i provođenju ispita donosi Ministarstvo.

Članak 39

(Pomoćnički i majstorski ispit i ispit za obavljanje obrta)

(1) Polaganje pomoćničkih ispita, majstorskih ispita i ispita o stručnoj osposobljenosti za obavljanje vezanih obrta, naziv, sadržaj i oblik isprave koja se stječe polaganjem navedenih ispita i nadzor nad zakonitošću organiziranja i provođenja ispita provodi se u skladu s odredbama Zakona o obrtu Županije Posavske.

(2) Program za polaganje majstorskog ispita za svako zanimanje donosi Ministarstvo.

POGLAVLJE V. DOKUMENTACIJA I EVIDENCIJE O OBRAZOVANJU ODRASLIH

Članak 40

(Dokumentacija)

(1) Organizator za obrazovanje odraslih vodi andragošku dokumentaciju.

(2) Sadržaj, oblik te način vođenja i čuvanja andragoške dokumentacije propisuje Ministarstvo.

Članak 41

(Evidencija)

(1) Na području obrazovanja odraslih vode se evidencije o organizatoru za obrazovanje odraslih, programima, polaznicima, djelatnicima te evidencije o drugim podacima važnim za praćenje stanja i razvoj djelatnosti.

(2) Sadržaj i način vođenja evidencija iz stavka (1) ovoga članka propisuje Ministarstvo.

POGLAVLJE VI. PRAVO NA OBRAZOVNI ODMOR ZAPOSLENIH POLAZNIKA

Članak 42

(Pravo na obrazovni odmor)

(1) Za sudjelovanje u programima koji se izvode prema ovome zakonu zaposleni polaznici mogu ostvariti pravo na obrazovni odmor u trajanju od najmanje sedam dana godišnje.

(2) Ostvarivanje prava na obrazovni odmor utvrđuje se općim aktom poslodavca.

(3) Radi ostvarivanja prava na obrazovni odmor,zaposlenik je obvezan poslodavcu dostaviti prijavu o upisu u program te potvrdu o sudjelovanju, odnosno o završetku programa.

(4) Potvrde i dokaze o sudjelovanju u programu organizator obrazovanja odraslih izdaje bez naknade.

Članak 43

(Naknada plaće)

Pravo na obrazovni odmor može se ostvariti uz naknadu plaće ili bez naknade plaće.

POGLAVLJE VII. PRAĆENJE I RAZVOJ OBRAZOVANJA ODRASLIH

Članak 44

(Nositelji praćenja i razvoja)

U praćenju i razvoju sustava obrazovanja odraslih sudjeluju Tripartitno savjetodavno vijeće i Ministarstvo.

Članak 45

(Tripartitno savjetodavno vijeće)

Tripartitno savjetodavno vijeće formira se sukladno odredbama Zakona o srednjem školstvu na području Županije Posavske.

Članak 46

(Odgovornost za provođenje obrazovanja i obuke odraslih)

(1) Stručna obuka i obrazovanje odraslih zajednička je odgovornost Županije, jedinica lokalne samouprave, poslodavaca, zaposlenika, privrednih i stručnih udruženja, znanstveno-istraživačkih i obrazovnih institucija i pojedinaca.

(2) Radi prilagođavanja tržištu rada, Vlada Županije će osigurati podršku razvoju sustava cjeloživotnog učenja kroz:

a) obuku i prekvalifikaciju u cilju lakše integracije i reintegracije zaposlenika na tržište rada

b) olakšavanje pristupa obrazovanju i ohrabrivanje mobilnosti instruktora, polaznika i sudionika u obrazovanju

c) podršku kooperaciji u organizaciji obrazovanja, obuke i treninga između obrazovnih institucija, socijalnih partnera i poslodavaca

d) osposobljavanje za zapošljavanje podrazumijeva obuku uz rad, obuku zaposlenih odraslih osoba, osposobljavanje za zapošljavanje kroz buduće obrazovanje i obuku, dokvalifikaciju i prekvalifikaciju

e) omogućavanje obrazovanja i stjecanje znanja i vještina koje odgovaraju osobnim mogućnostima, potrebama, zahtjevima rada i posla, radnom i društvenom okruženju te životnoj dobi pojedinca

f) promoviranje kreativnosti, konkurentnosti, zapošljavanja te duha poduzetništva, omogućavanje prilagođavanja tehnološkim promjenama i potrebi za suvremenim vještinama doprinoseći time ukupnoj produktivnosti društva

g) mjere za postizanje osnovnih obrazovnih kompetencija za što veći broj osoba u korištenju interneta, društvenih mreža, drugih digitalnih znanja, vještina i komunikacija, komunikacije na stranom jeziku te osnovnih znanja o znanosti i tehnologiji

h) kulturnu svjesnost i izražavanje, društvene i građanske kompetencije

i) uključivanje u proces obrazovanja ljudi svih dobi uključujući i one s invaliditetom ili teškoćama u obrazovanju, marginalizirane socijalne grupe bez obzira na njihov društveno-materijalni status, borbu protiv društvene isključenosti uvjetovane niskom razinom prvobitnog obrazovanja, nezaposlenošću i izolacijom u ruralnoj sredini

j) doprinos osobnom intelektualnom i duhovnom razvoju odrasle osobe kroz ostvarenje veće osobne ispunjenosti, poboljšanje zdravlja i dobrobiti pojedinca, kao i pojačano samopouzdanje, razvijanje

svijesti i poštivanja ljudskih prava i demokracije, kao i osjetljivosti za druge ljude i kulture.

Članak 47

(Zadaci Ministarstva)

(1) Ministarstvo je zaduženo za praćenje, razvoj, vrjednovanje i unaprjeđenje sustava obrazovanja odraslih.

(2) U obavljanju djelatnosti iz stavka (1) ovoga članka, Ministarstvo:

a) obavlja analitičke i razvojne poslove na području obrazovanja odraslih

b) usklađuje prijedloge stručnih tijela

c) obavlja nadzor nad radom organizatora za obrazovanje odraslih

d) donosi propise za stručno osposobljavanje i usavršavanje na području obrazovanja odraslih

e) potiče suradnju i sudjeluje u provođenju programa i projekata vezanih za područje obrazovanja odraslih

f) vodi bazu podataka i osigurava informacije o evidenciji i drugim važnim podacima vezanim za praćenje stanja i razvoja područja obrazovanja odraslih

g) priprema analize poslovnih procesa djelatnosti obrazovanja odraslih

h) utvrđuje kriterije za uspostavljanje, provođenje i nadzor sustavnog financiranja obrazovanja odraslih

i) inovira, prati i vrjednuje izvođenje programa obrazovanja i poduzima mjere koje su potrebne za njihovo izvođenje

j) obavlja stručni nadzor i savjetodavno-instruktivnu djelatnost na području obrazovanja odraslih.

POGLAVLJE VIII. OBUKA ODRASLIH U CILJU ODGOVORA NA HITNE POTREBE TRŽIŠTA RADA

Članak 48

(Obveze Ministarstva)

Ministarstvo će, u skladu s postojećim resursima, odgovoriti na zahtjev poslodavca putem Službe za upošljavanje na način da će osigurati sve potrebne uvjete za organiziranje brze obuke za potrebe poslodavca, i to:

a) pripremiti i objaviti nastavni plan i program u skladu s modularnim principima koji će biti pripremljen u suradnji s poslodavcem, u skladu s potrebnim ishodima učenja

b) odrediti obrazovnu ustanovu koja će realizirati stručno-teorijsku nastavu.

Članak 49

(Trajanje obuke)

(1) Obuka iz članka 48. ne može biti kraća od 70 sati teorijske i praktične nastave, niti duža od 150 sati teorijske i praktične nastave.

(2) Trajanje obuke utvrdit će se u nastavnom planu za svaku obuku posebno.

Članak 50

(Polaganje ispita i certificiranje)

(1) Organizator obrazovanja odraslih koji vrši obuku organizira polaganje ispita u skladu s ovim zakonom.

(2) Organizator obrazovanja odraslih izdaje certifikat o izvršenoj obuci u skladu s člankom 31. ovog zakona.

(3) Uvjete i način obuke odraslih u cilju odgovora na hitne potrebe tržišta rada propisuje Ministarstvo.

POGLAVLJE IX. FINANCIRANJE OBRAZOVANJA ODRASLIH

Članak 51

(Financiranje)

(1) Sredstva za financiranje obrazovanja odraslih mogu biti osigurana iz javnih sredstava, sredstava poslodavaca, polaznika i drugih izvora u skladu sa zakonom.

(2) Za osobe koje se nalaze na evidenciji Službe za upošljavanje, a koje imaju najviše završen četvrti (IV.) stupanj obrazovanja i koje su na prijedlog Službe za upošljavanje upućene na pohađanje javno

priznatih programa te za obuku osoba s invaliditetom i verifikaciju informalno stečenih znanja i vještina, nosilac troškova obrazovanja je Služba za upošljavanje.

(3) Za stjecanje ostalih vidova obrazovanja i osposobljavanja odraslih troškove obrazovanja snose polaznici programa, poslodavci, Služba za upošljavanje ili druga zainteresirana pravna ili fizička osoba.

Članak 52

(Sredstva koja osigurava osnivač)

(1) Osnivač pravnog subjekta koji realizira program obrazovanja odraslih osigurava sredstva za:

a) troškove održavanja prostora namijenjenog za obrazovanje odraslih

b) materijalne troškove poslovanja u svrhu obavljanja djelatnosti obrazovanja odraslih

c) troškove stručnog usavršavanja izvođača programa

d) sredstva namijenjena za plaće učiteljima/nastavnicima koji provode program obrazovanja odraslih.

Članak 53

(Utvrđivanje visine troškova obrazovanja odraslih)

(1) Visina troškova obrazovanja odraslih i provjere znanja utvrđuje se posebnim aktom koji donose organizatori obrazovanja.

(2) Visinu troškova obrazovanja odraslih škole uređuju posebnim aktom na koji suglasnost daje Ministarstvo.

POGLAVLJE X. NADZOR

Članak 54

(Nadzor)

(1) Upravni nadzor nad radom organizatora za obrazovanje odraslih provodi Ministarstvo.

(2) Stručni nadzor nad radom organizatora za obrazovanje odraslih provodi stručno tijelo koje imenuje Ministarstvo.

(3) Inspekcijski nadzor nad radom organizatora za obrazovanje odraslih provodi prosvjetna inspekcija.

(4) U vršenju inspekcijskoga nadzora inspektor može poduzeti mjere utvrđene Zakonom o prosvjetnoj inspekciji.

POGLAVLJE XI. KAZNENE ODREDBE

Članak 55

(Prekršaji i novčane kazne)

(1) Organizator obrazovanja odraslih bit će kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 3000,00 KM ako:

a) ne potpiše ugovore iz članka 22. stavak (2)

b) upiše polaznika suprotno odredbama članka 28.

c) izda javnu ispravu suprotno članku 30.

d) realizira programe u trajanju kraćem od propisanoga člankom 32.

e) programe izvode osobe koje ne ispunjavaju uvjete propisane odredbama članaka 34. i 35.

f) ne vodi dokumentaciju i evidenciju u skladu s člancima 40. i 41.

g) javna sredstva troši nenamjenski

h) od polaznika naplati troškove koji se financiraju javnim sredstvima.

(2) Za prekršaje iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba organizatora za obrazovanje odraslih novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 1500,00 KM.

(3) Za prekršaje iz stavka (1) ovoga članka organizatoru za obrazovanje odraslih može se izreći zaštitna mjera zabrane izvođenja programa za fizičke osobe u trajanju od tri (3) mjeseca do jedne (1) godine, a za pravne osobe do šest (6) mjeseci.

(4) Za prekršaje iz stavka (1) ovoga članka ovlašteni podnositelj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka je Prosvjetna inspekcija Županije Posavske.

POGLAVLJE XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 56

(Rok za donošenje podzakonskih akata)

(1) Ministarstvo će donijeti propise iz članka 10. stavak (3), članka 11. stavak (7), članka 12. stavak (3), članka 21. stavak (3), članka 25. stavak (6), članka 38. stavak (2), članka 40. stavak (2), članka 41. stavak (2), članka 50. stavak (3) i članka 54. stavak (2) ovoga zakona u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 57

(Usklađivanje internih akata)

(1) Ustanove koje su registrirane za obrazovanje odraslih po ranijim propisima, dužne su provesti postupak ponovne verifikacije u skladu s ovim zakonom u roku od 12 mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Prosvjetni inspektor je dužan u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona izvršiti nadzor nad dosadašnjim radom ustanova za obrazovanje odraslih i izdanim javnim ispravama.

(3) Ustanove kojima se odobri obrazovanje odraslih dužne su svoju organizaciju, djelatnost i pravila uskladiti s odredbama ovog zakona u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovogzakona.

Članak 58

(Prestanak primjene ranijih propisa)

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju se primjenjivati: Pravilnik o polaganju razrednih ispita za odrasle u osnovnoj školi ("Narodne novine Županije Posavske", broj: 4/98) i Pravilnik o uvjetima i načinu izvođenja i stjecanja srednjoškolskog obrazovanja odraslih ("Narodne novine Županije Posavske", broj: 5/98, 5/99, 9/08).

Članak 59

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Narodnim novinama Županije Posavske".

Samostalni članak Zakona o izmjenama i dopunama
Zakona o obrazovanju odraslih

("Nar. novine Županije Posavske", br. 4/2026)

Članak 7

Ovaj Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Narodnim novinama Županije Posavske".